

Keski-Suomen hyvinvointialue

Hyvinvointi. Terveys.
Turvallisuus.

#hyvaks #hyväarkikaikille

Hyvinvointialue uudistus

- Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista
- Eduskunta hyväksyi uudistuksen lainsäädännön 23.6.2021
- Hyvinvointialueet perustettiin 1.7.2021
  - 21 hyvinvointialuetta ja Helsinki
- 1.1.2023 vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille
- 1.7.2021 – 31.12.2022 välisenä aika valmistellaan hyvinvointialueen hallintoa, päätöksentekoa sekä palveluiden järjestämisvastuun siirtoa

Hyvinvointialueen tehtäviä

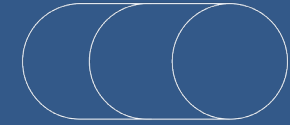
- Perusterveydenhuolto
- Erikoissairaanhoido
- Sosiaalihuolto
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Työikäisten palvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Vammaispalvelut
- Oppilas- ja opiskelijahuolto
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Pelastustoimi

Uudistuksen tavoitteet

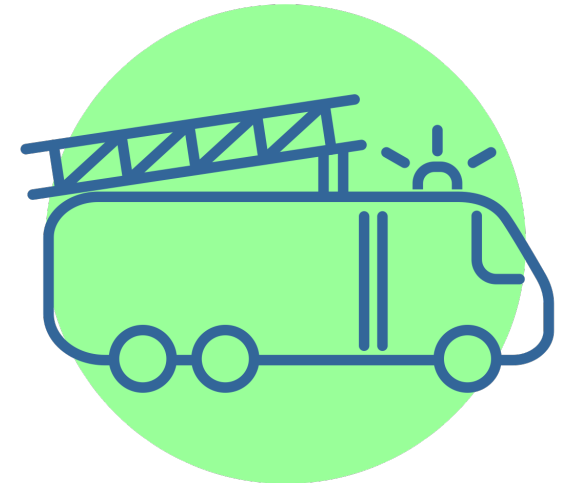
- Turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimenpalvelut kaikille keskisuomalaisille
- Parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta
- Kaventaa alueen hyvinvointi- ja terveyseroja
- Vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin
- Turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti alueen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluihin
- Hillitä palveluiden kustannusten kasvua
- Varmistaa pelastustoimen ja sosiaali- ja terveyspalveluiden keskinäinen yhteys synergiaedun tuottamiseksi

Miten asetettuihin tavoitteisiin päästään

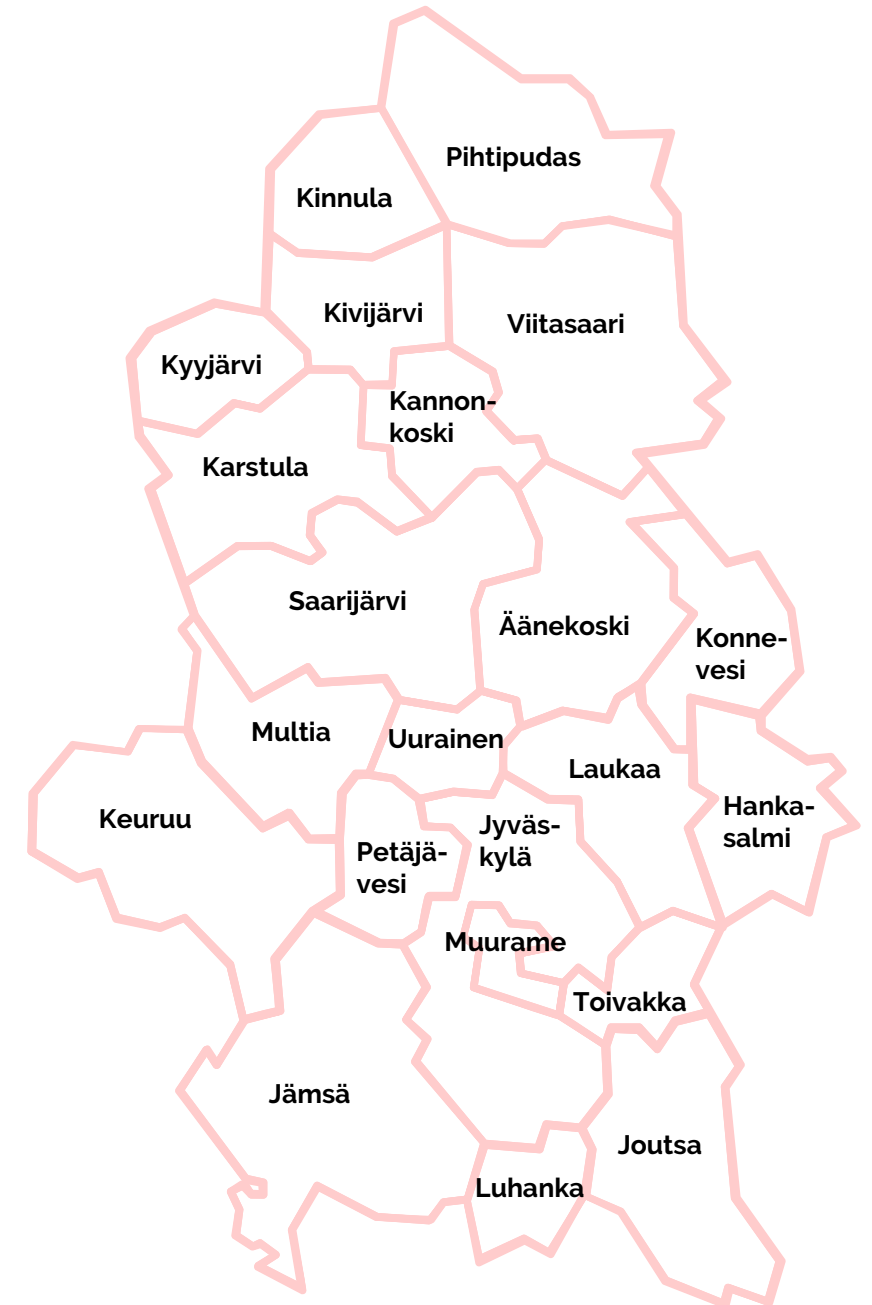
- Hyvinvointialueilla luodaan toimintarakenteita ja -tapoja vaikuttavien palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi
  - Perus- ja erityistason palveluiden entistä parempi yhteentoimivuus
  - Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden saumattomuus
-
- Kaikki palvelut saman johdon (päätöksenteon) ja rahapussin äärellä koko alueella ja kaikkien palveluiden osalta
  - Vastuu alueen palveluiden järjestämisestä "isommilla hartioilla"
    - Henkilöresurssit
    - Talousresurssit
    - Toimintamalliresurssit
    - Sähköisen asioinnin, digi- ja etäpalveluiden resurssit

**Keski-Suomessa
sosiaali- ja
terveydenhuollon sekä
pelastustoimen
palveluiden
järjestämisvastuu siirtyy
Keski-Suomen
hyvinvointialueelle
1.1.2023.**

Keski-Suomen hyvinvointialue

- Keski-Suomen hyvinvointialue muodostuu Keski-Suomen 22 kunnasta.
- Asukasmäärä: noin 273 000 (08/2021)
  - Väestötiheys 16,3 as/m²
  - Taajama-aste 81,1 %
  - Syntyneet 2 160
  - Kuolleet 2 850
  - Suurin ikäryhmä 70–74-vuotiaat, 18 403
  - Sairastavuusindeksi 108,1
  - 65 tai yli vuotiaita väestöstä 23,7 %*Tiedot vuodelta 2020.*
- Talous: noin 1 000 milj. euroa/vuosi
- Henkilöstö: noin 10 000 henkilötyövuotta (htv)
  - Kunnat ja yhteistoiminta-alueet: 5 900 htv
  - Keski-Suomen sairaanhoitopiiri 3 300 htv
  - Keski-Suomen pelastuslaitos 335 htv
- Lue lisää [hyvaks.fi-verkkosivulta](https://hyvaks.fi).

Hyvinvointialueen tunnuslukuja

- Vertailtaessa kuntia indikaattoritiedon valossa Keski-Suomen hyvinvointialue näyttäytyy hyvinkin heterogeenisenä:
  - Väkiluku 699-143420
  - Asukastiheys 2,1 as/km²-122,5 as/km²
  - 0-6 vuotiaiden osuus väestöstä 3,1%-10,3%
  - 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä 18,6%-41,6%
  - Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä 86,8%-95,8%
  - THL:n sairastavuusindeksi 79,4-175,1
- Vuonna 2025 on Keski-Suomessa on alle 13 vuotiaita 3 400 vähemmän, mutta 75 vuotta täyttäneitä 6 000 enemmän kuin nyt
- Vuonna 2030 on 75 vuotta täyttäneitä lähes 11 000 enemmän kuin nyt

Nykyiset perustason sote-palveluiden järjestäjät

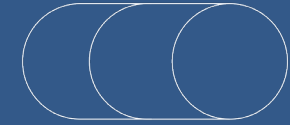
- Yhteensä 25 organisaatiota
  - 8 terveydenhuollon
  - 17 sosiaalihuollon palveluiden järjestäjää
  - Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (Jämsä) ja Keski-Suomen pelastuslaitos

Terveydenhuollon järjestäjät

Sosiaalihuollon järjestäjät

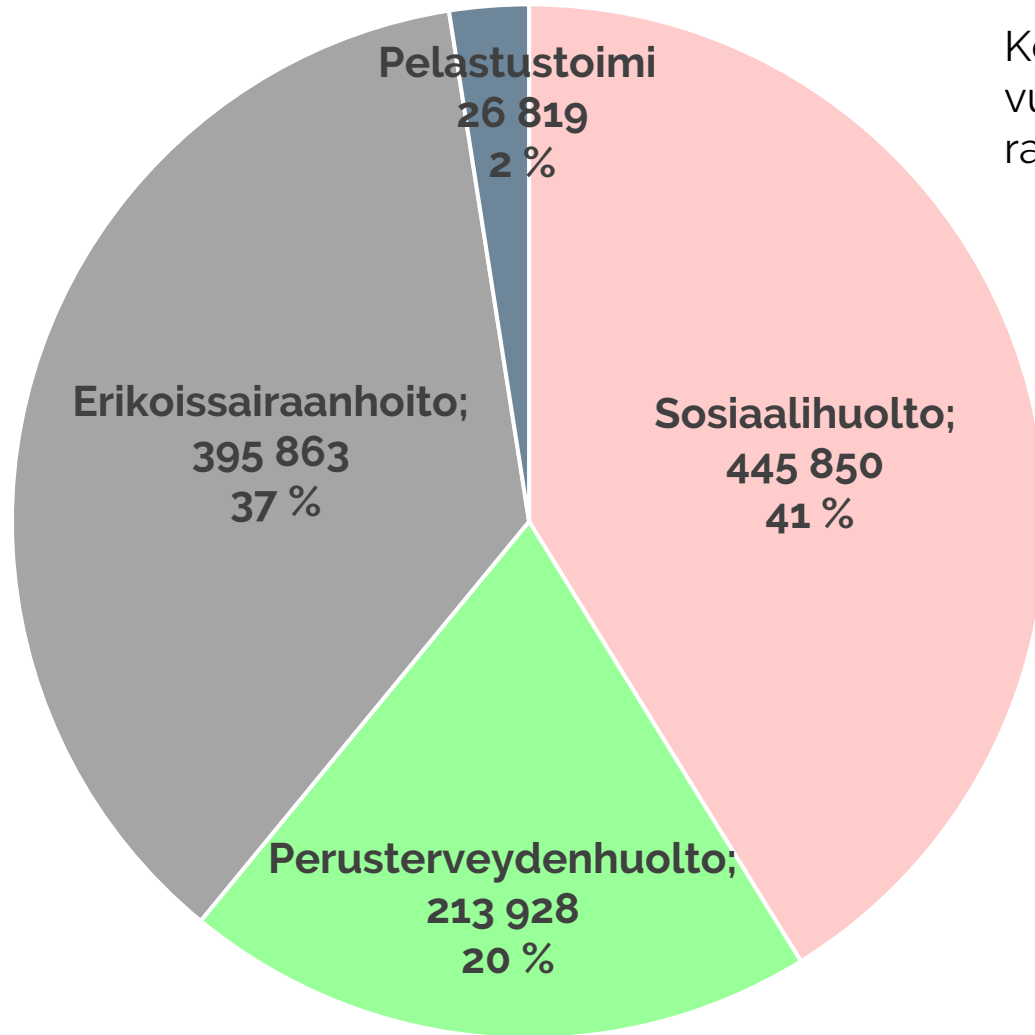
Pelastustoimen tehtävät

- Tehtäviä yhteensä noin 5300, joista
  - Kiireellisiä 3300
  - Muita 2000
- Tulipalot 670
- Liikenneonnettomuudet 920
- Öljyvahingot 170
- Vaarallisten aineiden onnettomuudet alle 20
- Tarkastus- ja varmistustehtävät 1600
- Ensivastetehtävät 500
- Ihmisen pelastamistehtävät 150
- Eläimen pelastamistehtävät 100
- Vahingontorjuntatehtävät 800
- Avunantotehtävät 300
- Palokunnan toimintavalmiusaika (aika hälytyksestä kun 1. yksikkö paikalla) 10:47 min

Hyvinvointialueen talouden jakautuminen palveluissa

Keski-Suomen hyvinvointialueen nettomenot arvioituna vuoden 2023 kustannustasoon huomioiden poistot ja rahoitusmenot (1 000 €)

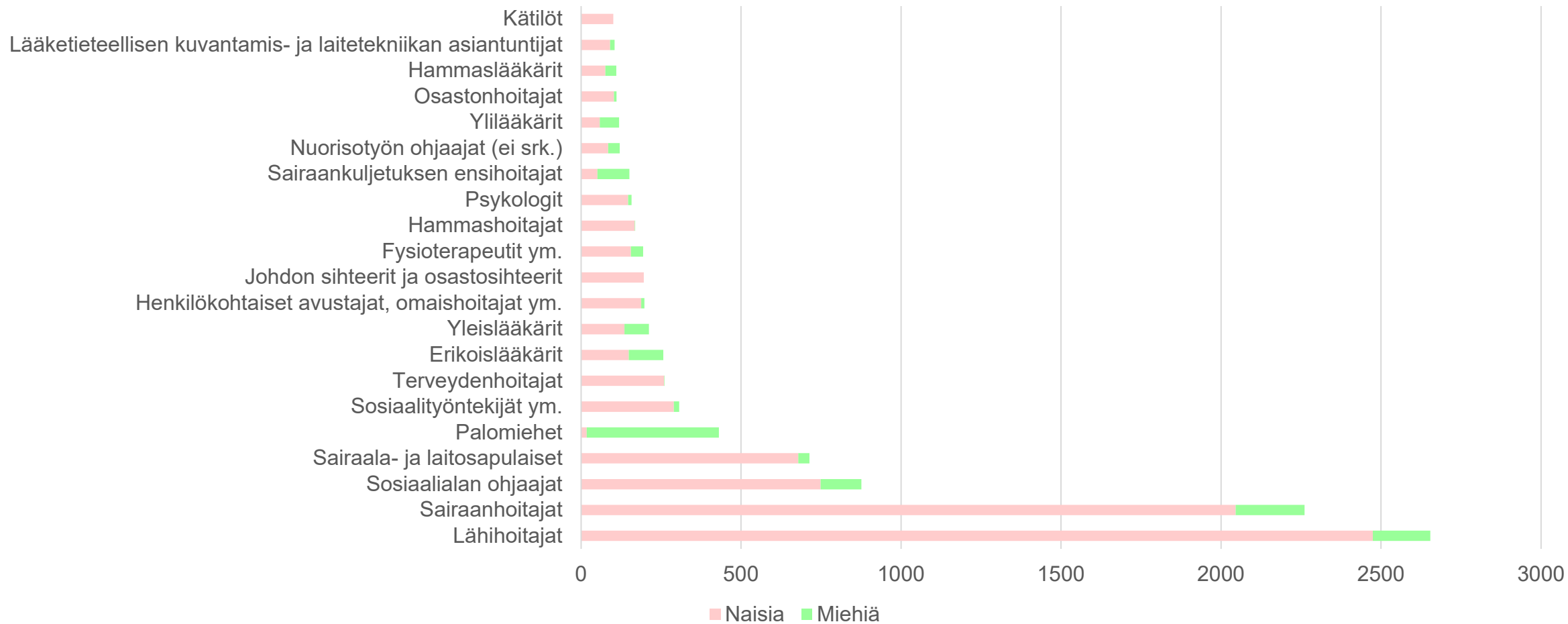

■ Sosiaalihuolto ■ Perusterveydenhuolto ■ Erikoissairaanhoito ■ Pelastustoimi

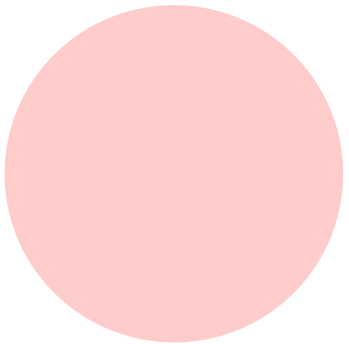
Tiedonkeruussa toimitetut kohdistamattomat tukipalvelut on jaettu nettomenojen suhteessa tehtävälle

Suurimmat ammattiryhmät

Ammattiryhmät, joita 100 tai enemmän (lähde: Keva)

Keski-Suomen hyvinvointialueen valmistelu

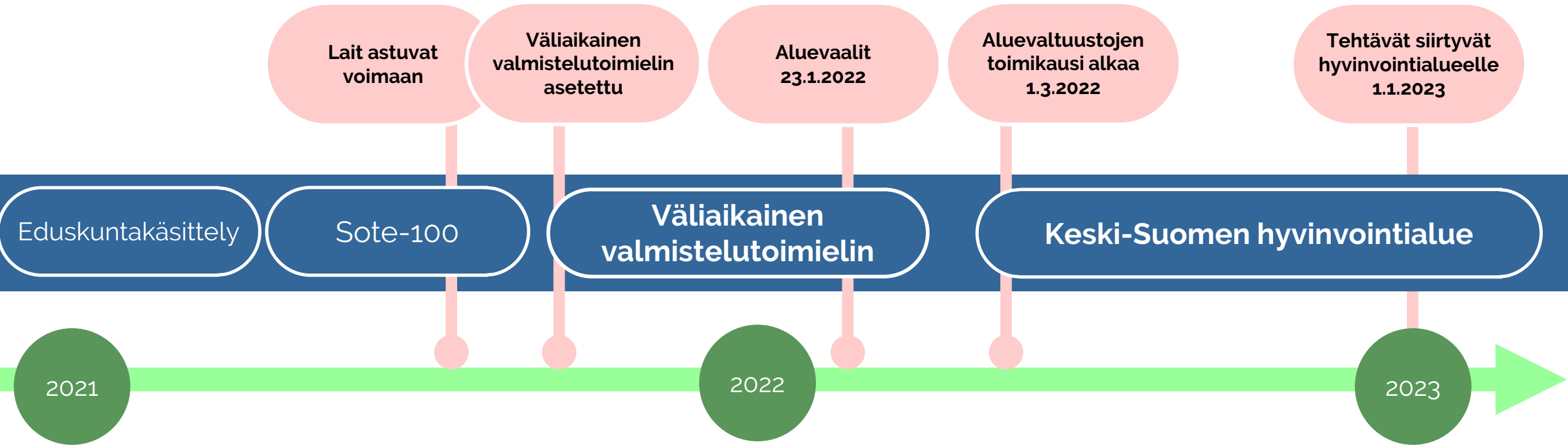
Hyvinvointialueen valmistelu 1.7.2021 – 31.12.2022

- 1.7.2021 – 28.2.2022 hyvinvointialueen valmistelutehtävistä vastaa Keski-Suomen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin
  - Väliaikaisen valmistelutoimielimen toimivalta ja tehtävät on kirjattu voimaanpanolakiin
- 1.3.2022 – 31.12.2022
  - Aluevaltuuston toimikausi käynnistyy 1.3.2022 se ohjaa valmistelua ja aluehallitus toimii valmistelun ohjausryhmänä
  - hyvinvointialueen valmistelutehtävistä (projektitoimisto) vastaa väliaikainen johto ja johtoryhmä
  - hyvinvointialueen johtaja valitaan kevään 2022 aikana

Hyvinvointialueella ei ole palveluiden järjestämismvastuuta tai palvelutuotantoa vuoden 2022 aikana.

Uudistuksen aikataulu Keski-Suomessa

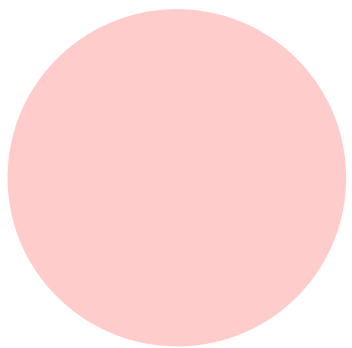

Palveluiden kehittäminen

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma 2020–2023

Muut kehittämishankkeet 2020–2023

Väliaikainen valmistelutoimielin

Väliaikainen valmistelutoimielin pohjustaa valtuuston työtä

- **Väliaikainen valmistelutoimielin tekee hallinnollista valmistelua vaaleilla valittavalle valtuustolle. Sen tehtävät ja toimivalta on rajattu lailla.**
- Väliaikainen valmisteluelin johtaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa. Se myös vastaa tehtäviinsä liittyvästä puhevallan käyttämisestä.
- Valmistelutoimielin voi asettaa keskuudestaan jaostoja hoitamaan erikseen määrättyjä tehtäviä. Näin se voi myös siirtää tehtäviä koskevaa päätösvaltaa jaostoille.

Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät

Valmistelutoimielin tekee yhteistyötä niiden viranomaisten kanssa, joiden tehtäviä se saa hoitaakseen ja joiden henkilöstöä hyvinvointialueelle siirtyy:

Hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävä on

1. **selvittää alueelle siirtyvä henkilöstö** ja valmistella aluevaltuustolle ehdotus sen siirtosuunnitelmasta ja -sopimuksesta;
2. osallistua alueelle siirtyvän **kiinteän omaisuuden selvittämiseen**;
3. osallistua siirtyvien sopimusten ja näitä koskevien **oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen**;
4. osallistua siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevien tieto- ja viestintätekniisten **järjestelmien ja -ratkaisujen selvittämiseen**;
5. valmistella alueen **toiminnan ja hallinnon järjestämistä** sekä tilintarkastajan valintaa;
6. päättää hyvinvointialueen vuosien 2021 ja 2022 **talousarvioista**;
7. osallistua ensimmäisten **aluevaalien järjestämiseen**;
8. valmistella hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen välittömästi liittyviä muita asioita.

Keski-Suomen hyvinvointialueen valmistelurakenne

VÄLIAIKAISEN VALMISTELUTOIMIELIMEN VALMISTELUVASTUUT

pj. Kati Kallimo

Poliittinen seuranta-ryhmä
Piirijärjestöt

Poliittinen seuranta
Kuntakokous

Kuntaseuranta
Kunnanjohtaja-kokous

Hallinto, talous ja tukipalvelut
Juha Kinnunen, Kati Kallimo

Johtaminen ja osaaminen
Juha Kinnunen, Kati Kallimo

Palveluiden järjestäminen
Tuija Koivisto

Yhdyspinnat
Hanna Helaste

ICT
Jari Porrasmaa

Sote-palveluiden jaosto
Tuija Koivisto

Pela-palveluiden jaosto
Ville Mensala

Talousjaosto
Aija Suntioinen

Henkilöstöjaosto
Riitta Hallberg

ICT-jaosto
Jari Porrasmaa

Yhdyspintajaosto
Hanna Helaste

Yhteistoimintaelin

HANKKEET

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma
+ täydennyshaku syyskuu 2021

Rakennemuutostusta tukeva alueellinen valmisteluhanke
+ RRF- syyskuu 2021

ICT-hanke
(rahoitushaku syyskuu 2021)

KANSALLISET TYÖRYHMÄT

Hallinto, talous, tukipalvelut
Aija Suntioinen
Yhdyspinnat
Hanna Helaste

Palvelujen järjestäminen
Tuija Koivisto
Henkilöstö
Riitta Hallberg

Johtaminen ja osaaminen
Juha Kinnunen
ICT
Jari Porrasmaa

Väliaikaisen valmistelutoimielimen jäsenet

- Puheenjohtaja Kati Kallimo
- 1.varapuheenjohtaja Hanna Helaste, 2. varapuheenjohtaja Tuija Koivisto
- Jäsenet
  - Hallberg Riitta, Saarikka, varalla Aarnio Eeva, KSSHP
  - Helaste Hanna, Jämsä, varalla Mäkinen Matti, Hankasalmi
  - Kallimo Kati, Jyväskylä, varalla Ahoniemi Mirja, Laukaa
  - Kinnunen Juha, KSSHP, varalla Lundgren-Laine Heljä, KSSHP
  - Koivisto Tuija, Keuruu, varalla Laurila Marja, Wiitaunioni
  - Koponen Tiina, Hankasalmi, varalla Oksanen Simo, Muurame
  - Lukkarinen Keijo, Äänekoski, varalla Tuukkanen Johanna, JKL
  - Mensala Ville, pelastustoimi, varalla Nurminen Pauli, pelastustoimi
  - Mäenpää Pauliina, KSSHP, varalla Okkeri Kaisa, Jyväskylä
  - Nykänen Jouko, Uurainen, varalla Jari Raudasoja, Seututk
  - Porrasmaa Jari, KSSHP, varalla Leikkola Päivi, KSSHP
  - Suntioinen Aija, KSSHP, varalla Leppä Lasse, Jyväskylä
- Kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus: Kunnanjohtajakokouksen puheenjohtaja Matti Mäkinen, Keski-Suomen kuntakokouksen puheenjohtaja Jaakko Selin ja viestinnän projektipäällikkö Tero Manninen

Jaostot

- Henkilöstöjaosto
  - puheenjohtaja Riitta Hallberg
  - varapuheenjohtaja Eeva Aarnio
- ICT-jaosto
  - puheenjohtaja Jari Porrasmaa
  - varapuheenjohtaja Päivi Leikkola
- Pelastustoimen jaosto
  - puheenjohtaja Ville Mensala
  - varapuheenjohtaja Pauli Nurminen
- Sote-palvelut jaosto
  - puheenjohtaja Tuija Koivisto
  - varapuheenjohtaja Marja Laurila
- Talousjaosto
  - puheenjohtaja Aija Suntioinen
  - varapuheenjohtaja Lasse Leppä
- Yhdyspintajaosto
  - puheenjohtaja Hanna Helaste
  - varapuheenjohtaja Matti Mäkinen
- Jokaisessa jaostossa on kaksi henkilöstön edustajaa.

Poliittinen seurantaryhmä

- Voimaanpanolain 8§ mukaisesti väliaikainen valmistelutoimielin voi asettaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen toimeenpanon seuraamiseksi ja tueksi poliittisen seurantaryhmän
- Keski-Suomessa ryhmä asetettu 16.9.2021.

Jäsenet

- Tahvo Anttila (Jyväskylä) pj., varalla Matti Similä (Jämsä)
- Ulla Patronen (Jämsä) vpj., varalla Leo Niinikoski (Joutsa)
- Leila Lindell (Äänekoski), varalla Juhani Anttonen (Laukaa)
- Riitta Pirttiniemi (Saarijärvi), varalla Maria Kaisa Aula (Viitasaari)
- Ville Rautiainen (Saarijärvi), varalla Merja Närhi (Äänekoski)
- Jukka Hämäläinen (Jyväskylä), varalla Jarno Kemiläinen (Jyväskylä)
- Ulla Palmu (Saarijärvi), varalla Lotta Ahola (Jämsä)
- Caius Forsberg (Jyväskylä), varalla Eeva-Kaisa Rouhiainen (Jyväskylä)
- Kari Pajunen (Muurame), varalla Jyrki Niittymaa (Jämsä)
- Harri Oksanen (Keuruu), varalla Mika Mäkelä (Toivakka)
- Meri Lumela (Jyväskylä), varalla Emilia Lakka (Jyväskylä)
- Lea-Elina Nikkilä (Joutsa), varalla Nina Hirsiaho (Petäjävesi)
- Ilkka Pernu (Jyväskylä), varalla Anniina Ojajärvi (Äänekoski)
- Aira Korhonen (Laukaa), varalla Marika Visakorpi (Jyväskylä)

Yhteistoimintaelin

Työnantajan edustajat:

- Kati Kallimo, puheenjohtaja, väliaikainen valmistelutoimielimen, varalla Hanna Helaste, 1. varapuheenjohtaja
- Riitta Hallberg, HR-valmistelija, väliaikainen valmistelutoimielin, varalla Tiina Koponen, jäsen, väliaikainen valmistelutoimielin

Pääsopijajärjestöjen edustajat:

- Sote ry/ Super Sari Puikkonen, Jyväskylä, varalla Merja Pöyhönen, Viitasaari
- Sote ry/ Tehy Anne Puronaho, KSSHP, varalla Jaana Pollari, Jyväskylä
- JAU/ JHL Hannu Tuderus, Jyväskylä, varalla Katri Asp-Dalfidan, KSSHP
- JAU/ Jyty Tiina Sorri, Laukaa, varalla Ulla Sinikka Sihvonen, Jyväskylä
- Juko/ LS Outi Kavasmaa, KSSHP, varalla Heikki Ilola, Jyväskylä
- Juko/ KVTES Heljä Siitari, Jyväskylä, varalla Oskari Kivelä, Äänekoski

- Puheenjohtaja Riitta Hallberg ja varapuheenjohtaja Hannu Tuderus

Palveluiden kehittäminen

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma

Palveluiden saatavuus

- OmaKS.fi, Keski-Suomen digitaalinen sosiaali- ja terveyskeskus
- Vastaanottojen moniammatillinen toimintamalli
- Asiakkuus-segmentointi, Suuntimapilotti
- Kuntoutuksen toimintamalli
- Ikäihmisten palvelut
- Vammaispalvelut
- Sosiaalihuollon kehittäminen
- Seksuaali- ja terveysneuvonta (ilmainen ehkäisy alle 22-vuotiaille)

Palveluketjut

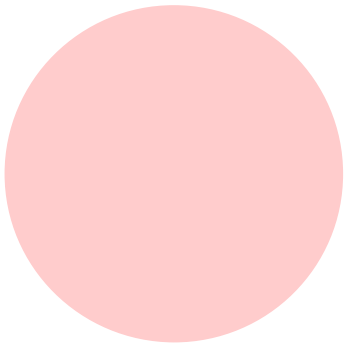
- Diabetes
- Mielenterveys- ja päihdepalvelu
- Palliatiivinen hoito ja saattohoito

- Palvelurakenteen ja -verkon yhdenmukaistaminen, esim. palliatiivisen hoidon osaamiskeskus, lähi- ja etäpalvelut
- Yhtenäiset ja vaikuttavat tunnistamisen, arvioinnin ja hoidon menetelmät, esim. Terveystyötyöarvio
- Sujuvat konsultaatio-, yhteistyö- ja lähetekäytännöt
- Elämäntapaohjauksen kehittäminen
- Finger-toimintamalli

Lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuus

- Lapsiperhepalveluiden yhteensovittaminen perhekeskustoimintamallin mukaisesti
- Psykososiaalisen tuen ja hoidon työmenetelmien levittäminen, Lapset puheeksi –menetelmä, IPC-koulutus
- Lapsiperheoikeudelliset palvelut, maakunnallinen yksikkö
- Erytysosiaalityöntekijän työparituki lastensuojeluun
- Lastensuojelun kehittäminen
- Digitaalisten palveluiden kehittäminen

Järjestöt palveluiden kehittämisessä

Järjestöt palveluiden kehittämisessä

- Järjestöillä on keskeinen rooli palveluiden kehittämisessä
- Järjestöjen kanssa tehdään yhteistyötä ja käydään vuoropuhelua muun muassa hyvinvointialueen järjestö- ja osallisuusfoorumeissa sekä järjestöjen ja Keski-Suomen maakunnan kumppanuuspöydässä
- Järjestöt tuovat oman asiantuntemuksensa ja jäsenistönsä asiakaskokemustiedon palveluiden kehittämiseen
- Järjestöjen tarjoama tieto- ja neuvontatuki sekä muut palvelut kuten ryhmä- ja vertaistoiminta huomioidaan osana palvelukokonaisuutta

Yhteistyötä useissa verkostoissa

Osallisuus ja
järjestö-
yhteistyöryhmä

Diabetes-
osaajien
verkosto

Elämäntapa-
ohjauksen
kehittäjäryhmä

Palliativisen
hoidon ja
saattohoidon
kehittäjä-
verkosto

Keski-Suomen
hyvinvointi-
ryhmä

Väliaikainen
valmistelu-
toimielin,
yhdyspinta-
jaosto

OmaKS.fi
sisältö-
työryhmät

Tulevaisuuden
sosiaali- ja
terveyskeskus -
ohjelman
ohjausryhmä

Keski-Suomen
perhekeskus-
yhdyshenkilö-
verkosto

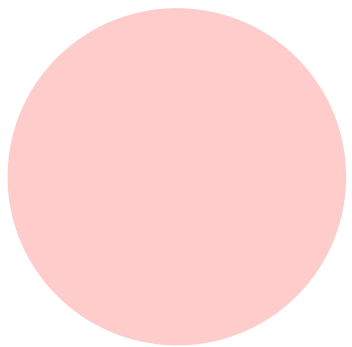
Lapset puheeksi
-ohjausryhmä

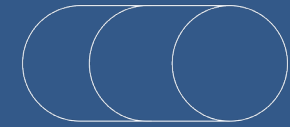
Lapset, nuoret
ja perheet –
yhteistyö-
työryhmä

Maakunnallinen
mielenterveys-
ja päihdetyön
kehittäjä-
verkosto

Henkilöstö-
järjestöjen
edustajat
jaostoissa

Aluevaalit tammikuussa 2022

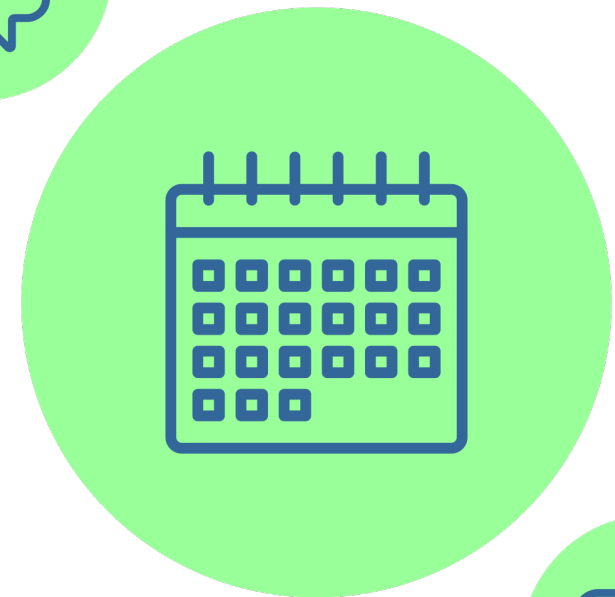

Aluevaalit 2022

Keski-Suomen hyvinvointialueen päätösvaltaa tulee käyttämään vaaleilla valittu aluevaltuusto.

- Aluevaltuustoon valitaan 69 valtuutettua.
- Ennakkoäänestys järjestetään Suomessa 12.–18.1.2022.
- Vaalipäivä on sunnuntai 23.1.2022.
- Keski-Suomen aluevaltuuston toimikausi käynnistyy 1.3.2022.

Hyvinvointialueen toimielimet

Aluevaltuusto

Aluehallitus

Tarkastuslautakunta

Tarpeen mukaan muita toimielimiä

Vaikuttamistoimielimet:
Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja
nuorisovaltuusto

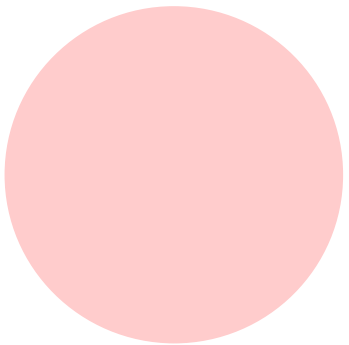

Aluevaltuusto päättää muun muassa

- Hyvinvointialue- ja palvelustrategiasta
  - palveluverkoston periaatteet, palveluiden järjestämisen periaatteet, palveluiden tuotantotapojen linjaukset
  - asukkainen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
  - tavoitteet palveluille, joista ollaan järjestämisvastuussa
  - palveluiden toteuttaminen huomioiden asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palveluiden saatavuus, palveluiden saavutettavuus
- Pelastustoimen palvelutasosta
- Hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, eli siitä mihin alueen rahoja käytetään ja kohdennetaan

Viestintä

Viestintä

- Verkkosivut, hyvaks.fi
  - Perustiedot, uutiset, blogi, tapahtumat, usein kysytyt kysymykset, jaostot, aluevaalit, palveluiden kehittäminen, yhteystiedot
- Sosiaalinen media, [Facebook](https://www.facebook.com), [Twitter](https://twitter.com), [Instagram](https://www.instagram.com)
- Uutiskirjeet, Henkilöstö, järjestöt ja johto ja päättäjät
- Tilaisuudet
  - Esihenkilöinfot 1 krt/kk
  - Hyvinvointialueen henkilöstöinfot 2 krt/kk,, alk. 4.2.2022
  - Kuntajohdon keskustelutilaisuudet 1 krt/vk
  - Järjestöfoorumit, 1 krt/kk
  - Osallisuusfoorumit, 4 krt/vuosi
  - Yrittäjäfoorumit, 1 krt/kk
  - Mediatilaisuudet, 1 krt/kk
- Muutosta tehdään yhteistoiminnassa
  - Tapaamiset, tilaisuudet sekä yhteistoimintaelimet työpaikoilla

Kiitos

#hyvaks
#hyvinvointialueks
#hyväarkikaikille